

Grosglokner, 08 - 10. septembar 2012.

Grosglokner (*veliko zvono*) je najviši vrh Austrije. Nalazi se na granici austrijskih pokrajina Tyrola i Carinthie. Najkraći pristup vrhu je moguć od sela Kals (1325m) sa jugozapadne strane planine, ili iz pravca sela Heiligenblut (1336m) sa jugoistočne strane. I jedan i drugi put ka vrhu vodi preko doma Johan hute-Adlersruhel (3454m).

Uspón najlakšim smerom, od doma do vrha, je teži u odnosu na većinu poznatih alpskih vrhova. Smer počinje od planinarskog doma Adlersruhe (3454m). Visinska razlika do vrha iznosi 344 metra, a težina UIAA I-II, sa najvećim nagibom u snegu (led krajem leta) od 35-40 stepeni.

Prvi uspon na Grosglokner izvela su braća Martin i Seppu Klotzu iz Heiligenbluta, lokalni sveštenik P. Horasch i dva nepoznata planinara 28. jula 1800. godine. Prvi uspon iz pravca Kalsa izvela je tročlana naveza Josef Mayr, Josef Schnell i Johann Rangetiner 1. septembra 1853. godine. Prvu vodičku službu formirao je 1869. godine praški trgovac Johann Stuedl po kome je dom na 2802 metra visine dobio ime.

Globalno otoplјavanje utiče na smanjenje glečera koji se u proseku smanjuju za 28 cm godišnje. Najveći glečer Pasterze dug je 9km i nalazi se severoistočno od vrha.

Uspón na Grosglokner je nepredvidiv i zavisi najčešće od vremenskih uslova. Nakon jednog odlaganja konačno smo krenuli ka Austriji sa malo izmenjenim planom. Zbog ograničenih smeštajnih kapaciteta u domu i najave lepog vremena za vikend, krenuli smo prepodne, u subotu, za Sloveniju. Nismo navikli da putujemo po danu - ali prija. Već na ulazu u Sloveniju dočekaše nas naši prijatelji planinari iz Sevnica i Novog Mesta. Dobili smo ključ od doma u Ratačama da prespavamo. Hvala im na poverenju. Usput smo obišli Bled i zasladili se kremšnitama. U prvi sumrak stigismo u planinarski dom. Lako se snađosmo po uputstvima naših prijatelja, večerasmo i odosmo na spavanje.

Bledske kremšnite

Sutradan nas je čekalo dodatno putovanje do Grosgloknera i uspon do doma. Rano ustajemo, u autobusu nastavismo da spavamo, osim vodiča. Stigli smo po planu do Kalsa odnosno do Luknerhause (1918m) polazne tačke našeg uspona. Vreme izvanredno, a grupa potaman. Za manje od jednog sata smo u domu Luknerhute (2241m), kratko se odmaramo i nastavljamo dalje. Oči su nam sve vreme uprte ka velikom zvonu, zaista gorostasno izgleda. Predivnu tišinu narušavaju zvižduci mrmota i najavljuju naš dolazak.

Grupa za Grosglokner

Stižemo po planu u sledeći dom Studl hute (2802m) koji se nalazi na prevoju sa pogledom na dve doline. Vreme je lepo pa čovek ne zna gde da pogleda. Nakon kraće pauze krećemo dalje ka glečeru. Ostaje nam, sa desne strane, huk bezbrojnih vodopada nastalih od glečerskih potoka.

Ka Velikom Zvonu

Kolona planinara

Planinarski dom Studl hute

Prelaz preko glečera je bezbedan. Glečerske pukotine prelazimo krajnje oprezno uz osiguranje. Nedelja je, pa se velike grupe planinara vraćaju iz doma što otežava mimoilaženje. Prelaz sa glečera na stenoviti deo je najopasniji. Pomažemo neiskusnim planinarima da bezbedno pređu najteže deonice koje su obezbeđene sajlama. Konačno smo u domu na 3454m gde je planirano spavanje. Dom je izvanredno opskrbljen ali cene su astronomske. Brzo smo se prilagodili i visini i cenama. Rano odlazimo na spavanje, jer nas sutradan čeka završni uspon.

Prelaz sa glečera na stenu

Pogled

Sutradan se po mraku opremamo, po navezama koje su unapred određene. Prvi zraci sunca nas obasjaše podno glavnog grebena. Novi sneg preko leda je olakšavao uspon. Sama završnica na greben je najteža kako zbog strmine tako i zbog gužve. Izlaskom na greben skidamo dereze i nastavljamo po dogovoru.

Prve grupe se već vraćaju sa vrha. Mimosilazimo se krajnje oprezno. Do Malog Grosgloknera se nekako i došlo, a onda čekanje beskrajno, srećom vreme je izvanredno. Konačno dočekasmo silazak sa stene na prevoj između dva vrha.

Sunce se rađa

Unazad da ne gledaš

Pred vrh

Sam prevoj je dužine desetak metara i širine pola metra pa i manje. Imao sam osećaj da se krećem po gimnastičkoj gredi. Srećom nije mi prvi put.

Zastave na vrhu, Grosglokner 3798m

Od prevoja za dve tri dužine užeta se izlazi na najviši vrh Austrije. Onima koji su prvi put na vrhu je velika radost i strepnja kako nazad. Odmaramo se na vrhu, fotografišemo i ponovo u red.

Sneg, stena i magla

Opet se neko zaglavio u silasku. Odpenjavamo nazad strme deonice sve do naših dereza. Ponovo ih montiramo i polako na sneg. Odahnuli smo na beloј zaravni. Zaslužiemo danas pivo u domu - pa iako je skupo.

Nakon kraće pauze nastavljamo do glečera i usputnih domova. Bezbedno smo se vratili do minibusa, presvukli se i nastavili putovanje ka Beogradu.

Vođa puta: Vlada Matković, PK Pobeda

Izveštaj i fotografije: Vlada Matković